

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра внутрішньої медицини №3 з фтизіатрією

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

В. М. Бобирков
“ 01 ” 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
Догляд за хворими терапевтичного профілю

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охрона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 221 «Стоматологія»
(код і найменування спеціальності)

Полтава – 2017 рік

Робоча програма виробнича практика догляд за хворими терапевтичного профілю

для студентів підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за галуззю знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 221 «Стоматологія»

„30” серпня 2017 р.

Розробники: Кайдашев І.П., д.м.н., професор, Борзих О.А., к.м.н, доцент, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією, Лавренко А.В., к.м.н., доцент.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри внутрішньої медицини №3 з фтизіатрією

Протокол від „30” серпня 2017 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

доц. Борзих О.А.

(ініціали та прізвище)

„30” серпня 2017 р.

Схвалено цикловою методичною комісією «Соціально-економічні дисципліни, іноземна та українська мови, фізичне виховання та кредитно-трансферна система організації навчання»

Протокол від „31” серпня 2017 р. № 1

Голова

(підпис)

О.М. Бєляєва

(ініціали та прізвище)

Секретар

(підпис)

К.С. Чуприна

(ініціали та прізвище)

Вступ

Робоча навчальна програма вивчення навчальної дисципліни «Виробнича практика догляд за хворими терапевтичного профілю» складена відповідно до примірної програми навчальної дисципліни «Виробнича практика» (2017 рік).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є догляд за хворими та виконання медичних маніпуляцій.

Міждисциплінарні зв'язки: базуються на засвоєнні студентами теоретичного матеріалу з пропедевтики внутрішньої медицини, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – загальної хірургії, пропедевтики внутрішньої медицини, медичної психології, внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення підготовки студентів до професійної діяльності з догляду за хворими терапевтичного профілю та робота на посаді середнього медичного персоналу в терапевтичному відділенні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- демонстрація та володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації під час догляду за хворими терапевтичного профілю;
- засвоєння теоретичного матеріалу, демонстрування та володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного профілю, заповнення звітної документації;
- застосовування на практиці основних принципів, асептики, антисептики;

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

загальні:

- Здатність застосовувати знання з практики “Догляд за хворими” у практичних ситуаціях

- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

спеціальні (фахові, предметні):

- Збирання медичної інформації про стан пацієнта
- Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
- Діагностування невідкладних станів
- Визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог					
Загальна компетентність					
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Мати загальні спеціалізовані знання, набуті у процесі навчання та проходження виробничої практики.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності, виконувати професійні обов'язки медичної сестри по догляду за хворими та медсестри стоматологічн	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Вміти самостійно приймати та відповідати за прийняття рішень при виконанні професійних обов'язків.

			их відділень.		
2.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою.	Мати досконалі знання рідної мови та базові знання іноземної мови.	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою в межах професійної діяльності медичної сестри по догляду за хворими та медсестри стоматологічних відділів. .	Вміти застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Відповідально відноситися до володіння рідною мовою під час спілкування та заповнення офіційної документації.
3.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати спеціальні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності медичної сестри	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності середнього медичного персоналу.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за використання інформаційних та комунікаційних технологій у професійній діяльності.
4.	Здатність працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки,	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної	Дотримуватися принципів етики та деонтології в професійній діяльності середнього	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

		етику та деонтологію.	роботи.	медичного персоналу.	
5.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Знати основи етичних міркувань (мотивів) в професійній діяльності медичних працівників.	Діяти під час професійної діяльності середнього медичного персоналу на основі етичних міркувань (мотивів) по відношенню до колег та пацієнтів.	Встановлювати комунікаційні зв'язки на основі етичних міркувань (мотивів).	Нести відповідальність за порушення етичних міркувань (мотивів) в професійній діяльності медичних працівників.
6.	Навики здійснення безпечної діяльності.	Знати правила техніки безпеки при виконанні професійних обов'язків середнього медичного персоналу.	Слідувати правилам техніки безпеки під час догляду за хворими та роботі на посаді медичної сестри в поліклінічних стоматологічних відділеннях.	Встановлювати комунікативні зв'язки для забезпечення безпечної професійної діяльності.	Нести відповідальність за слідування правилам техніки безпеки під час догляду за хворими та роботі на посаді медичної сестри в поліклінічних стоматологічних відділеннях.
7.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються	Знати методи оцінювання показників якості діяльності середнього медичного персоналу.	Вміти забезпечувати якісне виконання робіт під час догляду за хворими та роботі на посаді медичної сестри в поліклінічних стоматологічних	Встановлювати комунікативні зв'язки для забезпечення якісного виконання робіт.	Вміти самостійно забезпечувати якість робіт, які виконуються. Нести відповідальність за якісне їх виконання.

			відділеннях..		
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
1	Збирання медичної інформації про стан пацієнта	Знати алгоритм опитування хірургічного та терапевтичного хворого, пацієнт стоматологічного відділення.	Вміти провести розпитування хворого та виділити основні скарги, оцінити загальний стан пацієнта.	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
2	Виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати стандартні методики проведення медичних маніпуляцій	Вміти проводити медичні маніпуляції в межах професійної діяльності середнього медичного персоналу.	Вміти обґрунтовано донести до колег та пацієнтів інформацію про проведення медичних маніпуляцій.	Нести відповідальність за якість проведення медичних маніпуляцій.
3	Діагностування невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про діагностику невідкладних станів визначених Стандартом вищої освіти.	Виконувати діагностування невідкладних станів згідно стандартних схем.	Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги згідно алгоритму.	Нести відповідальність за результати діагностування невідкладних станів.
4	Визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги (за списком 4)	Знати принципи і методи тактики та надання екстреної медичної допомоги (за списком 4).	Вміти надавати необхідну допомогу згідно стандартних алгоритмів екстреної медичної допомоги.	Встановлювати комунікативні зв'язки для забезпечення якісного надання екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
5	Ведення	Знати	Вміти вести	Встановлюват	Нести

	медичної документації	перелік та правила ведення медичної документації, яка використовується в роботі медичної сестри по догляду за хворими та медсестри стоматологічних відділень.	медичну документацію, яка використовується в роботі медичної сестри по догляду за хворими та медсестри стоматологічних відділів.	и комунікативні зв'язки для забезпечення якісного ведення медичної документації, особливо суворої звітності.	відповідальність за виконання професійних обов'язків.
6	Опрацювання державної, соціальної медичної інформації та	Знати методи опрацювання державної, соціальної, медичної інформації	Вміти аналізувати та оцінювати державну, соціальну, медичну інформацію	Використовувати стандартні підходи до оцінки інформації, використовувати комп'ютерні інформаційні технології	Відповідати за опрацювання державної, соціальної, медичної інформації

Результати навчання до дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати: загальні спеціалізовані знання, набуті у процесі навчання та проходження виробничої практики.

вміти: розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності, виконувати професійні обов'язки медичної сестри по догляду за хворими в терапевтичному відділенні.

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 годин, 1,5 кредитів ЄКТС.

Модуль 1. Виробнича практика догляд за хворими терапевтичного профілю

Змістовий модуль 1. Виробнича практика догляд за хворими терапевтичного профілю

Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару.

Історичні віхи становлення медичної допомоги хворій людині. Визначення ролі і місця догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні. Основні деонтологічні засади професійної діяльності медичного працівника. Принципи фахової субординації в системі лікар - медична сестра - молодший медичний персонал.

Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення. Основні обов'язки молодшої медичної сестри. Пост медичної сестри та організація її роботи, оснащення поста. Організація відвідування хворих. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів. Особливості прибирання приміщень терапевтичного відділення.

Тема 2. Розпитування хворого та його роль в оцінці загального стану пацієнта. Роль огляду хворого в оцінці загального стану пацієнта.

Роль розпитування хворого у діагностичному процесі. Анамнез, його основні частини (паспортна частина, скарги хворого, анамнез захворювання, розпитування по органах та системах, анамнез життя). Правила проведення розпитування хворого та узагальнення отриманих даних. Роль розпитування хворого у загальній оцінці стану хворого. Деонтологічні особливості проведення розпитування хворого. Основні правила розпитування родичів хворого, який знаходиться у непритомному або важкому стані. Ознайомлення з медичною документацією, яка заповнюється на основі розпитування хворого.

Послідовність проведення загального огляду хворого. Визначення загального стану хворого. Стан свідомості та її можливі порушення (гальмівні, іритативні). Оцінка положення хворого у ліжку, його постави та ходи. Правила огляду шкіри та слизових оболонок, дослідження підшкірної клітковини, м'язів, опорного апарату. Антропометричні дослідження і визначення конституціонального типу хворого; правила розрахунку індексу маси тіла та його роль у визначенні подальшої тактики ведення хворого. Правила занесення до медичної документації даних, з'ясованих при огляді хворого.

Тема 3. Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання.

Роль температурного гомеостазу в забезпеченні життєдіяльності організму. Методи вимірювання температури тіла. Термометри, їх будова, зберігання, дезінфекція. Методика вимірювання температури тіла ртутним термометром. Сучасні термометри — електричні, на основі рідких кристалів. Види температурних кривих. Реєстрація температури тіла і температурних кривих на температурних листках. Догляд за хворими з підвищеною температурою тіла при гарячці та остуді.

Пульс, основні його властивості. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях. Судини, доступні для пальпації. Основні правила зупинки кровотечі з артеріальних та венозних судин, накладання кровоспинного джгута.

Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. Нормальні показники артеріального тиску. Перша долікарська допомога хворим при зниженні та підвищенні артеріального тиску.

Основні правила визначення частоти, глибини, типу, ритму дихання. Перша допомога хворим при кашлі, задишці, ядусі.

Тема 4. Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.

Класифікація медикаментозних засобів за шляхом введення в організм хворого. Форми лікарських засобів. Роль і обов'язки медичного персоналу при забезпеченні хворих медикаментозними засобами. Правила роздавання таблетованих та рідких медикаментозних засобів для перорального прийому. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів. Інгаляція. Парентеральна терапія. Інєкції. Внутрішньом'язові, підшкірні, венепункція, внутрішньовенне вливання, крапельні інфузії з підготуванням системи для вливання. Давання кисню та інгаляційних препаратів. Правила виписування, зберігання та роздачі лікарських засобів.

Тема 5. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію.

Поняття про клінічну і біологічну смерть. Термінальні стани. Основні критерії біологічної смерті. Поняття про реанімацію. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: штучне дихання методом "із рота в рот" і "із рота у ніс", непрямий масаж серця. Правила обходження з трупом.

Тема 6. Методика виконання заходів першої медичної допомоги.

Перша медична допомога при отруєннях, утопленні, тепловому та сонячному ударі, електротравмі. Методика виконання заходів першої медичної допомоги. Оснащення та засоби, що використовуються при виконанні першої медичної допомоги.

Тема 7. Методи виконання маніпуляцій.

Методика виконання медичних маніпуляцій (список 5): штучне дихання, непрямий масаж серця, фіксування язика; зупиняти зовнішні кровотечі; промивати шлунок, кішківник; проводити транспортну іммобілізацію; проводити ін'єкції лікарських речовин, вимірювати артеріальний тиск.

3. Структура навчальної дисципліни

Зміст змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усьо-го	у тому числі			
		Лекції	Семінари	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. (назва) Виробнича практика (догляд за хворими)					
Змістовий модуль 1. (назва) Догляд за хворими терапевтичного профілю					
Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару.	2			1	1
Тема 2. Розпитування хворого та його роль в оцінці загального стану пацієнта. Роль огляду хворого в оцінці загального стану пацієнта.	2			1	1
Тема 3. Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання.	2			1	1
Тема 4. Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.	2			1	1
Тема 5. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію.	2			1	1
Тема 6. Методика виконання заходів першої медичної допомоги.	2			1	1
Тема 7. Методи виконання маніпуляцій.	2			1	1
Самостійна робота на базах практики.	31				31
Разом за змістовим модулем 1.	45			7	38

4. Теми лекцій _____

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. (назва) _____	
1		
2		
	Модуль 2. (назва) _____	
1		

2		
	Разом	

5. Теми семінарських занять за модулями і змістовими модулями

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять за модулями і змістовими модулями

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару.	1
2	Розпитування хворого та його роль в оцінці загального стану пацієнта. Роль огляду хворого в оцінці загального стану пацієнта.	1
3	Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання.	1
4	Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.	1
5	Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію.	1
6	Методика виконання заходів першої медичної допомоги.	1
7	Методи виконання маніпуляцій.	1
	Разом	

7. Самостійна робота за модулями і змістовими модулями

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять	7
2.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	17
3.	Засвоєння тем винесених на самостійне опанування	
3.1	Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режим терапевтичного стаціонару. Приймальне відділення.	1
3.2	Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє застосування лікарських засобів та	1

	фізіотерапевтичних процедур.	
3.3	Організація лікувального харчування хворих.	1
3.4	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими.	1
3.5	Методика виконання заходів першої медичної допомоги при невідкладних станах за надзвичайних умов.	1
4	Заповнення основної звітної документації — щоденника виробничої практики та підсумкового звіту	4
5	Індивідуальна робота: — доповідь реферату на практичному занятті, або підготовка санітарного бюлетеня та доповідь на клінічних конференціях баз кафедри	3
6	Підготовка до диференційного заліку	2
	Разом за змістовий модуль 1	38

8. Індивідуальні завдання: доповідь реферату на практичному занятті, підготовка санітарного бюлетеня, доповідь на клінічних конференціях баз кафедри.

9. Методи навчання:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (практика для вироблення вмінь та навичок);
- самостійна робота студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу.

10. Методи контролю: усне опитування, опанування практичних навичок.

- за зв'язком з процесом навчання: включений і відстрочений;
- за часом реалізації: попередній (вихідний) — проводиться безпосередньо перед навчанням і дозволяє правильно оцінити початковий рівень знань студента та спланувати навчання; поточний — здійснюється на кожному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу;
- тематичний (етапний) рубіжний — проводиться після завершення певного етапу навчання; підсумковий — слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з певної навчальної дисципліни.

Форми поточного контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване), співбесіда.
2. Практична перевірка сформованих професійних умінь. Проводиться за результатами виконання практичної роботи наприкінці заняття.
3. Тестовий контроль.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання : контроль засвоєння практичних навичок (виконання медичних маніпуляцій), усне опитування, письмова відповідь на запитання з білета.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми виробничої практики для студентів 2-го курсу стоматологічних факультетів.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою дисципліни. Всього студент за засвоєння кожного модуля (залікового кредиту) набирає 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результати модульного підсумкового контролю – 80 балів.

Поточний контроль здійснюється відповідно до результатів навчання на кожному модулі. Одним із видів діяльності студентів та його контролю з боку керівника практики є ведення Щоденника виробничої практики (додатки 1-3). Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено за добу. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих дитячих колективах та ін.).

Не менше двох разів на тиждень студент повинен подати щоденник на перевірку асистенту (доценту) – керівнику виробничої практики від кафедри і щоденно – на підпис безпосередньому керівникові (лікарю від лікувального закладу).

Після завершення кожного модулю студент заповнює підсумковий звіт (додаток 1-3) про виконану роботу. Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика (додаток 3) та рецензія на Щоденник підписані безпосереднім керівником виробничої практики та головним лікарем. При написанні характеристики та рецензії слід відображати такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом керівника практики Щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуску студента до підсумкового модульного контролю.

Поточне оцінювання. Поточний контроль здійснюється на кожному з практичних занять та під час самостійної роботи у відділеннях лікувальних заходів. Для контролю рекомендується застосовувати наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, тест-контроль теоретичної підготовки. Поточне оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі. Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх дисципліну (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення Щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком з кожного модуля, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Критерії оцінки самостійного опанування практичними навичками під час проходження практики в балах відповідно переліку визначеному в Підсумковому звіті в балах:

«5» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

«4» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.

«3» балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки.

«2» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

Санітарно-просвітницька робота (випуск санітарних бюлетенів, проведення бесід, реферати) оцінюються як індивідуальна робота студента.

Поточна успішність дорівнюється середньому арифметичному середніх оцінок за практичні заняття та самостійну роботу (ведення щоденника, робота у відділеннях). Бал визначається згідно таблиці:

Середній бал поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою	Бали за поточну успішність після конвертації середнього балу
2,00	0
2,05	49
2,10	50
2,15	52
2,20	53
2,25	54
2,30	55
2,35	56
2,40	58
2,45	59
2,50	60
2,55	61
2,60	62
2,65	64
2,70	65
2,75	66
2,80	67
2,85	69
2,90	70
2,95	71
3,00	72
3,05	73
3,10	74
3,15	75
3,20	77
3,25	78
3,30	79

3,35	80
3,40	82
3,45	83
3,50	84
3,55	85
3,60	86
3,65	87
3,70	89
3,75	90
3,80	92
3,85	93
3,90	94
3,95	95
4,00	96
4,05	97
4,10	98
4,15	99
4,20	101
4,25	102
4,30	103
4,35	104
4,40	106
4,45	107
4,50	108
4,55	109
4,60	110
4,65	111
4,70	113
4,75	114
4,80	115
4,85	116
4,90	118
4,95	119
5,00	120

До підсумкового контролю допускається студент, який відвідав усі практичні заняття та на 100% виконав запропоновану кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі та надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту Щоденника, набравши 72 бала (що складає 60%) з 120 максимальних балів.

Підсумковий контроль виробничої практики, який проводиться у вигляді диференційного заліку окремо за кожний модуль та приймається відповідальними викладачами з кожного із змістових модулів, передбачає демонстрацію вмінь і практичних навичок з переліку по кожному модулю і вирішення двох ситуаційних завдань.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час модульного контролю, становить 80, при цьому:

- практичні навички – 60 балів;
- ситуаційні завдання – 20 балів (по 10 балів за кожне завдання).

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Загальне оцінювання виробничої практики проводиться як і навчальної дисципліни. Оцінка з виробничої практики виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з практики. Кількість балів, яку студент набрав з виробничої практики, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів).

Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з виробничої практики студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни, що входять до практики серед ВНЗ України та інше.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з виробничої практики у оцінки за шкалами ECTS та 4-ри бальною (традиційною).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Відсоток студентів визначається на виборці для студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	«5»
B,C	«4»
D,E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з дисципліни FX,F («2») виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX («2») виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше 2-х (двох) разів за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенню вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають право пройти

повторне навчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ВНЗ відповідно до нормативних документів, затверджених в установленому порядку.

13. Методичне забезпечення:

- робоча навчальна програма виробничої практики;
- плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- питання та завдання до контролю засвоєння розділу;
- перелік питань та завдань для перевірки практичних навичок під час диференційного заліку
- набори-укладки для надання допомоги.

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Догляд за хворими: підручник / Ю.П. Гніденко, О.М. Ковальова, В. М. Лісовий, О.В. Охупкіна та ін — К.: ВСВ “ Медицина”, 2010. — 488 с.
2. Пропедевтика внутрішньої медицини / К.О. Бобкович [та ін.]; під заг. редакцією проф. М.С. Расіна. – Вінниця: «Нова книга», 2014 – 207 с.
3. Догляд за хворими (практика). Методичний посібник для проходження виробничої практики студентами 2 курсу стоматологічного факультету. / [І.П. Кайдашев, М.С. Расін, Л.Г. Савченко, та ін.] – Полтава: видавництво УМСА.-2010.-45с.

Додаткова література:

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник, 2-е видання, виправлене / Н.М. Касевич —К. : Медицина, 2009. — 424 с.
2. Банченко Г.В. Язык - “зеркало” организма / Банченко Г.В., Ю.М.Максимовский, В.М.Гришин.-М., 2000.-С .218 –306.
3. Нетяженко В.З. Загальний та спеціальний догляд за хворими. /Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г..Присяжнюк М.С.– К.: Здоров’я. 1993.- 304 с.
4. Шулипенко Н.М. Общий и специальный уход за больными терапевтического профиля [учебно-медицинское пособие] / Н.М. Шулипенко - К., 1998. – 127 с.
5. Наказ «Про затвердження державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, перед стерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров’я»» // Стоматолог Инфо. - 2016. - N 10 (Спецвыпуск). - С. 2-74.

15. Інформаційні ресурси

vnutrishny.bolesny 3 @yandex.ua Mark Manual. Internet Edition.
Wikipedia. The free Encyclopedia. Internet resource.

<http://www.studfiles.ru/preview/1786108/>
http://medcoledg.ucoz.ru/Doglyad/kasevich_n.m-zagalnij_dogljad_za_khvorimi_i_medich.pdf
<https://www.medpublish.com.ua/patient-care-practical-cours-dogljad-za-hvorimi-praktika-pidruchnik-vnz-iiiiv-r-a-om-kovalova-vn-lisovij-rs-shevchenko-ta-in/p-581.html>
<http://readli.net/patient-care-and-professionalism/>
http://nashol.com/2011041354397/propedevtika-stomatologicheskikh_zabolevanii-skorikova-l-a-volkov-v-a-bajenova-n-p.html
http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika_stomatologicheskikh-zabolevaniy-skorikova.html
http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/terapevticheskaja/8.